

# ADEMLIKTEN ADAMLIĞA

**Muhammed Ridvan SADIKOĞLU**

**[www.ridvansadikoglu.com](http://www.ridvansadikoglu.com)  
Instagram: @ridvansadikoglu**

---

## ADEMLİKTEN ADAMLIĞA

1.Baskı : Mart, 2022

Basım :

Matbaa Sertifika Numarası :

© Copyright 2021, Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU

**Kapak Tasarımı** : Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU

*Bu kitabın hakları*

*Araştırmacı Yazar **Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU**'na aittir. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak alıntılar dışında tüm alıntılar, Kültür Bakanlığı Telif Hakları Sözleşmesi gereği yazarın iznini gerektirir. Kaynak gösterilmeden kitaptan alıntı yapılamaz; yazarının yazılı izni olmadan radyo ve televizyona uyarlanamaz; oyun, film, elektronik kitap, CD ya da manyetik bant haline getirilemez; fotokopi ya da herhangi bir yöntemle çoğaltılamaz, yayınlanamaz ve dağıtılamaz.*

**MUHAMMED RIDVAN SADIKOĞLU**

Eğitim Yöneticisi, Araştırmacı Yazar. 1973 Diyarbakır doğumlu. İlköğrenimini Zonguldak İli Çaycuma İlçesi Barbaros İlkokulunda, Ortaöğrenimini ise Ordu İli merkez ve Mesudiye İlçesi'nde tamamlamıştır. Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik ve aynı zamanda İlahiyat Fakültesi mezunu olup halen Halkla İlişkiler Bölümü öğrencisidir. Pedagoji alanındaki akademik eğitim sürecini devam ettirmekte olup özellikle "İslam Tarihi, İslâm'ın sosyalliği ve insanın en önemli kutsal olduğu" konularında dinsel terminolojinin topluma yansımaları yönünde "**İnsan İnsana Emanettir**" argümanı ile yaklaşık on dokuz yıldır araştırma ve incelemeler yapmakta, bu konuda eserler ortaya koymaktadır. 1995-2003 yılları arasında Adıyaman İli Kahta İlçesi Damüstü Köyü İlkokulunda sınıf öğretmeni, Adıyaman İli Kahta İlçesi Göçeri İlköğretim Okulunda Okul Müdürlüğü, 2003-2007 yılları arasında ise Diyarbakır İli Yiğityolu Köyü İlköğretim Okulu Müdürü olarak çalışmış; eğitimcilik hayatı boyunca oturup şartları eleştirip şikayet etmek yerine elini taşın altına koyarak 'mevcut imkanları okulun, çevrenin ve öğrencilerin lehine nasıl çevirebilirim' düşüncesi içinde insan üstü bir gayretle mücadele etmiş ve bu çerçevede 2005 yılında **YILIN ÖĞRETMENİ** ödülünü almış ve 2007 yılında öğretmenlik mesleğini bırakmıştır. 1998 yılından beri yazan Sadıkoğlu'nun Eğitim alanında yayımlanmış yüzlerce makalesi ile birlikte, yayında olan "Öğretmen Olmak", "Ertelenen Hayatlar (Roman)", 6 cilt ve 3280 sayfadan oluşan "LEKÜM DİNÜKÜM VELİYEDİN" (Araştırma ve İnceleme Dizisi 1-6), "Hz Havva'dan günümüze KADIN" (Araştırma İnceleme 7, 2 cilt), "Galiba Yanlış Anladık" (2 cilt, Araştırma İnceleme 8, Makale) "DİRİLİŞ" (Roman), "Geceye Bir Güneş Çizdim (Roman)", "Kerbübelâ (Roman-4 cilt)" eserlerinin yanısıra yazara ait Kadifeden Çılgınlık (Roman), VE KADER GAYRETE AŞIKTIR (Roman), ŞİRK İNANANLARIN HASTALIĞIDIR (Araştırma İnceleme-9, 2 cilt) , olmak üzere yayımlanmış onlarca eseri bulunan Muhammed Ridvan SADIKOĞLU yaklaşık 4 yıldır sürdürdüğü İnsan İnsana Emanettir Projesi çerçevesinde şu ana kadar 21 İl, 196 İlçe ve 3017 okul ve kurum ziyaret etmiş olup halen bu projesini aktif olarak sürdürmektedir.

## İÇİNDEKİLER

Önsöz	8
Giriş	18
Kalem emanettir	26
Kelimelerin gücü aşkına	35
Akleden kalpler aşkına	44
Anlam üretebilmek	51
Kalp İşçiliği	58
Kendimize tutunmak	66
Kimliğimi kaybettim hükümsüzdür	75
Galipler ve mağluplar	86
Manevi taharet	94
Ölsek yüzümüz yok	107
Peki hangisi?	116
Sevdiğine benzeyeceksin	132
Toplum mühendisliği	140
Sözün gücü	153
Kendini tutabilmek	160
Kariyer ve konfor	167
Ümmi Peygamberin ümmeti	178
Kalbin fetvası	189
Sevmeyi bilmiyoruz	199
İdam İsterük	211
İçimizden hesap sormak	221
Hepimiz insanız oysa	232
Haz ve hız çağı	241
Allah sanal alemin de Rabbidir	250
Enes de bizim Sezen de	264
Çağın mottosu	273

Çağın asıl virüsü faiz	282
Bizi gözümüzden vurdular	322
Biz olabilmek	330
Biricikliğimiz	342
Bilginin erdemi	351
Anlamın kıyameti	358
Amasız adalet	369
Anlayabilseydiniz ağlardınız	379
Rızık, iman ve güven	386
Aşk da bir rızıktır	399
Aidiyet	407
Fetih ahlâkı	419
Milli Piyango	427



Bana adam olmanın yolunu gösteren  
tüm ademlere ithafen...

*Kitap bazen içeriye girebileceğiniz bir kapıdır, bazen dışarıya bakabileceğiniz bir pencere... Bazen çiçeğinize konan bir kelebektir, bazen ürkütüp kaçırdığımız bir kuş... Bazen el salladığımız bir gemi, bazen fırtınada sığınacağımız bir liman... Bazen bir bardak çay, bazen çaydan tüten efkâr... Bazen bir tek insan, bazen bütün bir insanlık... Bazen sabahı üşüten çiğ, bazen geceyi ısıtan dem...*

*Evet... Kimileri, kafasının içinde bir kronometre çalışıyormuş gibi tempolu, kondisyona dayalı, sürüme ayarlı bir performans ortaya koymak üzere okuyor kitapları. Kimileri ağır ağır, şairin dediği o merdivenleri çıkar gibi, her basamakta durup dinlenerek, aldığı mesafeleri içine sindirerek... Kimisi kavurucu çölde serinletici bir vaha arıyormuş gibi susayarak. Kimisi bütün vahaların inanmaya gönüllü olduğumuz birer serap olduğu bilgisini zihninin bir çekmecesinde saklı tutarak, temkinle ama hevesle bir yandan da... Kimi, uzun bir yolculuğu beraber geçirebileceği sadık bir yol arkadaşı gibi, ona kendini samimiyetle anlatan ve onu gerçek bir ilgiyle kendinden dinleyen... Kimi, okuduğu miktarını zamanın, bir kitabın içindeki hayatı neredeyse bütünüyle kendi hayatının yerine koyarak, kitabın seyri içinde yaşayarak, hissederek, yüzleşerek... Kimi, kendini okuduğu kitapların içinde bulmayı, anlamayı, hissetmeyi umarak, biraz endişe, çokça heyecan duyarak... Kimi, kitaplardan hayatına geçecek, ilişecek, sirayet edecek duygulardan korkarak, uzak bir mesafeden, yakını görmekten koruyan bir gözlükle okuyor kitapları. Kimi dalgalarla eşleşip enginlere kulaç atıyormuş gibi... Zira insan, okuduğu her kitaptan sadece kendine bakar.*

#### **Okumayanlar mı?**

*Onlar hayatımın gölgesinden dahi geçemiyorlar! Çünkü insanın kelimeleri yoksa, hayatı da yoktur. Kelimesi olmayanın duyguları, fikirleri, hissedişleri, fikredişleri de yoktur.*

**Bakin etrafımıza!** *Kelimesizlik nasıl da anlamsız bırakıyor, nasıl da ıssızlaştırıyor hayatı! Evet... Fikirler ve fikir işçileri var. Ama bir de her gün onlarca kere fikirleri ve fikir işçilerinin isimlerini birer tekerleme gibi dilinde dolaştıran gürültülü goygoycular var. Sonuncular o kadar çoğaldı ki, sadece onlar görünüyor artık.*



## ÖNSÖZ

Zaman zaman özellikle dinsel terminoloji bağlamında çok ciddi eleştirilere maruz kalsam da kahir ekseriyette kullanmaya çalıştığım “kucaklayıcı” dilin yarattığı “vedud” halesini görebilmek, bu soğuk iklimde ruhumu ısıtıyor.

Öncelikle ben “din adamı” değilim ve “dinin adamı” değil, “adamın dini” (diğer bir deyişle her insanın bir yaşam biçimi) olduğuna inanan biriyim.

Din, kendi ifademle “insan kalabilme sanatı” olduğu için de, kaçınılmaz bir değer olarak ferdi olduğum toplumun ontolojisini oluşturuyor. Ontoloji, ortak payda olduğu için de bu konudaki “akli sapmaları” doğal olarak dile getiriyorum.

Buraya kadar **anlaştıysak** devam edeyim;

Tarih koklamış biri olarak diyebilirim ki; dinsel lügat, geçtikleri tedrisat ve bilinç durumlarıyla ilintili olarak özellikle “gönül ve mana haramilerinin” elinde eğilip bükülmüş durumda ve bu yol **fincancı katırlarının güzergâhı**.

Ama ben; kalemi, hakikatin mukaddes aracı olarak gören bir fikir işçisi sıfatıyla yaklaşık iki on yılı aşkın bir zamanını

öğrenmeye kurtlar gibi aç bir beyinle biliyorum ki, bir yaşam biçimi olan **din hava gibi, ibadet ise su gibidir**. Biri yaşam sunar, öbürü girdiği kabın şeklini alır ve en önemlisi hava da su da sadece “**inanınlar**” için değil, tüm mahlukat içindir ve **herkesi kucaklar!**

Bu yüzden ruh köklerindeki dine iman eden kişi(ler); itmez kucaklar, nefret etmez sever, günahkarla değil günahla mücadele eder, öldürmez yaşatır hatta yaşatmak için kendini feda eder, ötekileştir(e)mez, hayal ettiği bu dünyadaki cenneti “**ötekiye rağmen**” değil “**öteki ile birlikte**” inşa eder

Dolayısıyla, “**inanıyorum**” diyen her kişinin koşulsuz bir sevgi, katıksız bir merhamet ve amasız bir adaleti **dil, din, ırk, renk, mezhep gözetmeksizin** tüm insanlık alemi için inşa etmek zorunda olduğuna inanıyorum. Zira inandığımızı söylediğimiz dinamikler bunu **ısrarla gösteriyor**.

Bu yönüyle de eser, yazı ve paylaşımlarım; sadece bu yöndeki bilinç eksikliğini tamamlama yolunda mütevazı bir işlev üstlenmişlerdir, hepsi o kadar.

**Evet, kabul ediyorum!** Bir fikir işçisinin tereddüt edeceği alan kaleminin üslubu olabilir, fakat bu kalemin gerçeği dile getirmede, hakikati dillendirmede **tereddüdü olamaz, olmamalıdır**. Çünkü bu, kalemin emanet edilmesine dair bir sorumluluk; öbür türlü **kalemi emanet edene bir ihanettir**.

Zaten bir fikir işçisi “**ya hayır söyle ya da sus!**” nebevi ikazına inanıyorsa, **hakikati haykırmak dışında** başka bir seçeneği de **yok** demektir.

Öyleyse diyebiliriz ki aslında “**yüreğini sağlamak**” olan yazmak, hakikate dair bir **bedel ödemeyi** göze almaktır.

Öyle ya her nimetin mutlak bir külfetinin olduğu şu fani dünyada; hakikati haykırmanın, iyiliğe rehberlik etmenin, sevginin ışığı, merhametin dili olmanın **bir bedeli olmaz olur mu?** Bu yüzden de hüsnü zannımca **sözün gücüne inanabilenler**, hakikatin kayıt altına alınması gibi bir bedel ödüyor!

Bu noktada birer **aydınlık savaşçısı olan** peygamberleri de anmak gerekiyor, zira her biri insanlık tarihi boyunca **sözün gücüne inanmış** ve buradan aldıkları güçle usanmadan, yılmadan, yıkılmadan, dökülmeden “**hakikate**” davet etmişlerdir. Tarih boyunca **sözün gücüne** inanmış olmanın en ağır bedelini de onlar **ödemişlerdir**.

Zira birer “**yürek fetihçisi**” sıfatıyla yaşamları boyunca durmaksızın hakikati haykırarak gönüllerin kapısını değil bir kez, **binlerce kez** vurmaktan **usanmamışlar**; yüreklere **gücün sözünü değil sözün gücünü** fısıldamışlardır.

İlahi hitaba baktığınızda ise onlara bu gayreti veren şeyin, “**hakikati**” taşıyan söze ait **emanet bilinci** uğruna servetlerini, hayatlarını, varlıklarını ortaya koyduklarına; horlanmaya, azarlanmaya, tehdide, dövülmeye, sövülmeye katlandıklarına hatta kimi zaman hayatlarından dahi olduklarına vakıf oluyorsunuz.

İşte bu **emanet bilinci ile** adeta gecelerimi gündüzlere ekleyerek, bugün bilginin gücünü eline geçirip sözüm ona “**hayatı kolaylaştırmak, mutluluk pazarlamak**” adı altında

adına **teknoloji** dedikleri şeyle, bir taraftan insanların ve kültürlerin zihnini köleleştirip anlam haritalarını yok eden, öte taraftan kendilerine benzemeye direnenlerin, “**tek kültür**” hegemonyasına karşı çıkanların, doğal zenginliklerinin yağma edilmesine kıyam edenlerin üzerine “**güncel ama popülist argümanlar üreterek**” yağdırdığı bombalarla kan kusan kravatlı toplum mühendislerinin, **haçlı ruhunu diri tutmak için** geceli gündüzlü çalışan samimi birer nefer olduğunu görüyorum.

Sadece son elli yıllık süreçte insanlığın anası olan manevi mirası üzerinde tepindiğimiz bu mümbit coğrafyanın, insanlığa **medeniyet** öğreten Ortadoğu Coğrafyasının, kültüründen hala hikmet emdiğimiz kadim Mezopotamya Medeniyetinin yaşadığı ekonomik, kültürel, toplumsal değişimini; anlam haritalarının nasıl ters düz edildiğini, bu coğrafyalarda yaşayan insanların yaşadığı ruhsal sıkışmayı, sürüklendiği ahlaki yozluğu görememek için kör olmak lazım sanırım.

“**Ezan okunan her yer vatandır**” fikrini besleyen ve bu fikri **misak-ı milli** olarak bağrına basarak, farkı fark edebilen nasipli gönül erlerine **sözüm yok**. Çünkü zaten onlar insana bir şeyler söyleyen, onu bulunduğu halden daha iyisine çağırın, başka bir dünyanın mümkün olduğunu fısıldayan kelimeleri, yüreklerine yük etmiş durumdadılar.

Ancak anmaya çalıştığım şu tabloyu dahi “**topraklarımız işgal altında değil ki**” gibi bir fikirle çürütmeye çalışan aklı evveller bilsinler ki;

Artık topraklar tankla, topla, tüfekte **değil**; bilginin gücüyle, ekonomik güçle, kültür yozlaşması ile, zihinsel kölelik ile, gücü elinde bulunduran muktedirlerin kendi kültürlerinin yansıması olan ahlaki körlükle işgal ediliyor.

Dolayısıyla ceddimizin uğruna şehadet şerbeti içip canlarını ve kanlarını imanlarına şahit kıldıkları "**kurtuluş savaşı**" hiç bitmedi ve görünen o ki en son ferdimizi kendilerine benzetene kadar, gönül coğrafyalarımızın en bakir alanlarını ele geçirinceye kadar, anlam haritalarımızın kırk yaş ve üstü bireylerince el üstünde tutulan kırıntılarını da yok edinceye kadar **sürmeye de devam edecek**.

Yani bu iş, sadece okullarımızın duvarlarına büyük puntolarla "**Çanakkale Geçilemez**" yazmakla veya milli bayramlarda bayrak sallayıp hamasi nutuklar atmakla, "**Vatan Millet Sakarya edebiyatıyla**" olmuyor!

Çünkü Çanakkale'yi geçmeye çalışan o ruh, ecdadından torununa bilenen bir hırsla hala dipdiri. Üstelik bu kez dedelerinden daha güçlü bir şekilde bilginin gücünü ellerine geçirmiş durumdadır ve çağa ait bu gücü muhtelif argümanlarla süsleyerek saldırıyor, parçalıyor sonra da parçaları yutuyorlar.

**Peki bu nasıl oluyor?**

Yazmıştım, ilahi beyanın **hatırlatmak fayda verir** ikazınca yineleyelim;

Bugün en karşıt olanlarımızın bile '**evrensel değerler**' denince gayri ihtiyarî yüzünü Batı'ya dönmesi tesadüf değil

zira bu ayırım aslında zihinsel bir ayırımdır ve geçmişten devralınmıştır.

Çünkü geçen yüzyılın zihinsel mantığıyla hemen hepimiz dünyayı ‘gelişmiş’ ve ‘gelişmemiş’ bloklar olarak ikiye ayırmayı alışkanlık edindik **veya** bu tablo zihin ve ruh dnyalarımıza öyle enjekte edildi. İncelikle uygulanmış planlı bir örtbas etme senaryosunun neticesi olan bu ayırımsamada dünyanın neresinde yaşıyor olursanız olun oluşturulan algıda ‘gelişmiş’ olan genel anlamda **batı**; ‘gelişmemiş’ olan da dünyanın geriye kalan kısmı oluyor.

### **Akledebilen bir kalple bakın dünyaya...**

Yerleri ve yurtları talan edilmiş, doğal kaynakları yağmalanmış ve kendilerine kendi yurtlarında yaşam hakkı tanınmamış mülteciler denizlerde kitleler halinde can veriyor, sığınma kamplarında yürek sancısı manzaralarla olumsuz şartlar altında yaşıyor, ulusaşını göçmenler karın tokluğuna batı şehirlerinin kenar mahallelerinde çok zor yaşam koşulları altında işçilik yapıyor.

Tüm bunların sorumlusu “**tek dişi kalmış canavar**”, buna tabloya rağmen son birkaç asırdır **ilerleme ve aydınlanma illzyonuyla** sömürgeci geçmişinin ve zorba günlerinin günahlarını aklıyor, örtbas ediyor.

Bu da yetmiyor; bir de üste çıkıp, tahtına oturduğu medya krallığından ekonomiden siyasete, tarihten edebiyata, kültürden sanata, dini meselelerden ahlaki değerlere kadar birçok konuda dünyanın bütün ‘**teki**’ ilan ettiklerine arsızca, utanmazca, pişkince ‘**gelişme**’, ‘**insanlık**’, ‘**erdem**’ ve

'etik' mamulleri satarak, psikopat bir katilin suçu maktule atan pişkinliğiyle yalan söylemeye ve suyu bulandırmaya devam ediyor.

**Pek tabi ki** içinde yaşadığımız mümbit coğrafya da bu toplumsal değer aşınmasından nasibini alıyor. Zira kendini evrenin merkezine yerleştirerek kendisi dışında tüm kültürleri reddeden gelişmiş(!) batı, bütün dünyayı kasıp kavurduğu yetmezmiş gibi iştahlı bir köpek balığı gibi her fırsatta bizim sahillerimize de vuruyor.

Peki, yenilgiyi kabullenip (*diğer dindaşlarımızın yaptığı gibi*) tasımızı toprağımızı toplayarak gidecek miyiz yoksa her karışı şüheda kokan bu mümbit coğrafyada o kutlu mirasın şahitleri hatırına da olsa "**Rabbin bizden bir umudu var**" diyerek, yarınlar daha güzel olacak umudunu besleyerek direnecek miyiz? Bugün **asıl turnusol** bu bence.

### **Kabul ediyorum!**

Bir kum tanesi olup çölün derdiyle dertlenmek, yani tek başına insanlığın kanayan yaralarını pansuman etmek gibi kara bir sevdaya tutulmak, tıpkı Hz Nuh(as) gibi karada gemi yapmaya talip olmaya benziyor.

**Öyle ya**, herkes kuruşuna kadar hesaplı davranırken "**hasbî**" davranmak; herkes dalgasına bakarken, dalgalarda batanların imdadına yetişmek için gecesini gündüz etmek; uykusunu dışardaki yangınlarla yitirmek, "**kıl beşi, bitir işi**" zihniyetinden kurtulup, "**kul olmak kesmez, dost olmak lazım**" diyerek insanlığın yükünü yüklenmek günümüz insanı için **akıl karı mıdır?**

Dalga geçenler, dudak bükenler, bıyık altından alaycı tebessümleriyle kendilerini tatmin edenler, kendi haline bakmayıp sözüm ona “**acıyanlar**” ise işin cabası.

Peki neden salt kendini kurtarmak varken başkası için sancılanır insan?

Çünkü var olan kirli zihniyeti değiştirmek için bir öksüz ve yetimin tertemiz vicdanından dünyaya fısıldanan ilahi hitap; kız çocuklarını diri diri toprağa gömen kömür karası bir toplumdaki haşerat ezilmesin diye ayağına çingirak bağlayan bir toplum inşa ettiyse bunun yegâne sebebi, **inen hitabın muhataplarının yüreğini öpmesi** ve ruhlarını kuşatması idi. Bu hitap “**iyi olmayı değil, iyi işler yapmayı**; cennetperestliği değil ekildiğin yerde yeşererek bulunduğu zamanı, kaderi kaderinle keşisen mahlukatın yaşamını cennete çevirmeyi vazediyordu.

Tıpkı Hz Nuh(as) gibi “**bittim,yetiş Ya Rabbi!**” demeyi hak edecek kadar koşan, soluğu tükenene kadar durmayan, varını yoğunu ortaya koyup “**İşte, hepsi bu!**” diyen kaç fani var dünyada **bilmiyorum** ama tam da bu noktada tek ipliğini çekince kırk yaması dökülecek pejmürde bir bohçayı andıran hali pür melalimizle sormak lazım;

Tahrif edilmesi ilahi beyanla güvenceye alınan ve indiği çağ inşa ederek çağlar üstü bir medeniyetin ihya eden aynı hitap, bugün her tarafta gürül gürül okunmasına rağmen yaşam ve zihin konforlarımızı bozup bir zihniyet değişimine sebep olmuyorsa sebep gırtlaktan kalbe inmeyen imanımız değil midir?

Yatanlar mı?

Onlar, İblis'in tebesümlelerini süslemek adına umutsuz!

Koşanlar ise su geleceğine dair "şüphesiz umutla" gemisini yapmakla meşgul!

Kalemi emanet bilenlere, bir kum tanesi olup çölün derdiyle kavruanlara, dışarda yangın var diyerek gözüne kum kaçanlara, ateşin imanını yakamayacağına iman edenlere **selam olsun!**

**Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU**

Mart,2022

Yüzyıl önce; seni, "sen dahil" hiç kimsenin tanımadığı, yüz yıl sonra "**unutulduğunun bile**" unutulacağı ve sadece **seni öğüten** dünya değirmeninde anlam yüklemen gereken şey, düşen takvim yaprakları değil, sadece kendinsin. Zira düşen her takvim yaprağı, değişen her sene sana sunulan ömür vadesinin bitiş noktası için başlı başına bir uyarıcıdır. Yani, gerek toplumsal anlam ve umutlar yüklediğimiz "**takvim değişikliği**" bize sadece kendi hal diliyle geçip giden zamanı fısıldar!

Aslolan, "**insanlığın kadim yürüyüşüne insan**" sıfatıyla ne yazabildiğin, ne katabildiğin, ömrünün fani astarıyla insanlık kumaşını ne kadar dikebildiğindir! Aslolan senin varlığında ısrar eden, hayatta oluşunu önceleyen; bir hamam böceği veya tarla faresi olarak değil, seni "**insan**" olarak varlık alemine taşıyıp, insanlığın kanayan yaralarını pansuman için sana "**ümit**" bağlayan Yaratıcının ümidini **ne kadar gerçekleştirebildiğindir**.

**Bu yüzdendir ki;** bencillikten vazgeçmedikçe, cimriliği aşamadıkça, yaptığını söylediğine eşitlemedikçe, söylediğin yaptığınca denk olmadıkça, hırs ve hasetlerini unutmadıkça, biriktirmelerini bir kenara bırakmadıkça, öfke ve kinlerini yutmadıkça, nefret ve çekiştirmelerini susturmadıkça, kibir ve gururunu yenmedikçe, geçmişin sancısı yarının kaygısı arasında sıkışıp kalarak anını ve kendini farketmedikçe, gönül coğrafyanda kendi İbrahim'in olmadıkça, içine diktiğin putları devirmedikçe zaman **sana hiçbir şey getirmeyecek!** Çünkü sen toprağından sonsuzluk hasadı biçilecek, yüreğinden akıttığı merhameti ile ruhları pansuman edecek, haline bezediği sevgi kumaşıyla tüm yaratılmışın kanayan yaralarını iyileştirecek bir ümit tarlasısın!

Seni ciddiye alan kudret, senden ciddiyet beklemektedir!



## GİRİŞ

Günlerden bir gün şeytanın yolu bir köye düşmüş. Keyfi yerinde olan şeytan sırtını bir ağaca dayamış ve buzağısı kazığa bağlı olan ineğini sağan genç bir kadını uzaktan izlemiş. Şeytan kadını epeyce izledikten sonra, yerinden kalkıp kazığa bağlı buzağının ipini biraz gevşetmiş.

Buzağı az ötede annesinin sütünün kovaya sağılmasını aç karnına izlemeye daha fazla dayanamamış, debelenmiş ve boynundaki ip çözülmüş. Koşarak annesini emmeye giden buzağı o hızla süt kovasını devirmiş. Sağdığı süt ziyan olunca sinirlenen genç kadın eline geçirdiği odunu buzağıya vurunca yavru yere yığılmış. Yavrusuna saldırılan inek kayıtsız kalamayıp bir tekmede kadını yere serip öldürmüştü.

Uzaktan geçmekte olan kadının kayınpederi, ineğin gelinini öldürdüğünü sanıp ineği tüfekle vurmuş. Silah sesini duyan koca, karısını yerde cansız yatar, babasını da elinde tüfekle görünce silahını çekip babasını öldürmüştü. Kısa bir süre sonra gerçeği öğrenen genç adam bu kadar acıya dayanamayıp intihar etmiş. Bütün bu olayları bir kenardan izleyen şeytan:

*“Ben ufak ufak savuşayım. Bu felaketi de bana yüklerler şimdi. Oysa ben buzağının ipini gevşetmekten başka ne yaptım ki”* demiş.

Gülümseten ve aynı zamanda da düşündüren, hemen herkesin bildiğine inandığım **“kıssadan hisse”** bir nükteyle başladım yazıma bir **“gönül alışverişine”** çağırarak.

Evet, en büyük nimet olarak bahşedilen aklımızı kullanamadığımız için tüm suç ve kusurlarımızı ona yükleyerek vicdanlarımızı rahatlattığımız; Hakk’ın üzerine batılın libasını giydirip muhatabının basiretine engel olan şeytandan, Allah ile olan ilişkisi anlatılırken **“İblis”** (*umudu kesen*) diye söz ediliyor ama insanlarla olan ilişkisi anlatılırken tekil şahıs çoğula dönüşüyor ve bu kez **“şeytan”** (*tuzak kuran*) adını alıyor. Rahmet nezdinde huzurdan uzaklaştırıldığı için ondan kaçan herkes de rahmete talip oluyor.

**İlginçtir;** bir çok insan, şeytanı Allah’ın düşmanı zannediyor ama kitabın ikazıyla şeytanın düşmanlığı sadece insanadır ve topraktan yaratılan ateşten yaratılana meylettikçe kendini fitratını bozup şeytanlaşıyor. Zira İlâhi kelâmın **“İblis”** dediği itaat etmeyen düşünce sistemi, şeytan ise bu düşünce sistemi içinde ortaya çıkan karakterdir ve toplumcu ruh etrafında odaklanan kelâm, bireyci ve sömürücü odakları **“şeytan”** olarak tanımlıyor. Yani eli mızraklı, her suç üzerine atılan, insanın kendi varlığından bağımsız tasvir edilen **“şeytan”** düşüncesi, mitolojik bir mit olup realiteye

uymayan tanımlamalardan ibarettir ve kelamın “şeytan” tanımı varlık aleminin bizzat içinde, sınırları dahilindedir. Öyleyse diyebiliriz ki, **şeytan bir varlık değil; karakter ölçüsüdür. Varlık olan şeytani karakterin üretim merkezi olan İblis’tir.**

Aklın, sezişin, duyuş ve idrakin, bilip ve tanımanın veya farkedebilmenin en keskin ve seçici hali olan şuur yolunda ilerleyen kim olursa olsun teşhisleri hassaslaştıkça şeytanın nerede ve nasıl bir şekilde hayata müdahil olmaya çalıştığını görebiliyor. Bu noktada şuur, belki de bu dengeyi kurabilmenin adı olarak öncelikleri belirleme ve neyi, niçin talep ettiğini yakinen bilme hali olsa gerek.

Zaten asıl rahmet cahillikten ilme, suçluluktan tövbeye, zulümden adalete, nefisten vicdana, batıldan hakka yönelebilmek değil mi? Düşmanını tanımayan bir idrak dostuna hürmet edebilir mi?

“Ölmeden evvel ölün” diye buyuran Alemlere rahmet olan; asıl diriliğe talip olanlara kalbin ihyası uğruna ilim ve hakikatle dirilmek için önce cehalet ve vehimlerin öldürülmesi lazım geldiğini, Kelime-i Tevhid’in “La ilahe” ile başlarken inanca dair tüm enkazları süpürmesi gerektiğini, ardından “İlla Allah” ikrarıyla evvelce temizlenmiş olan gönül arsasına **birlik sarayını inşa etmemiz gerektiğini haykırıyor mu?**

Ama şükürün, izzetin, edebin, basiretin, kalp ile akledişin, ilmin, şuurun, korkunun ve umudun bir arada zikredildiği

rahmete talip birçoğumuzun şuuruzluğundan olsa gerek kazançlarımızın helal olması veya zekatlarımızı vermemiz karşılığında emanet olarak aldığımız mülklerin verilecek hesabının tamamlandığını sanıyoruz. En temel rızıklar olan aklımızın, vicdanımızın veya irademizin hesabını atlayarak üstelik. Çünkü rızık salt “gıda” olarak görerek boğazımızdan geçmeyen nimeti “rızık” olarak saymıyoruz. Kendimizi salt et ve kemikten ibaret sandığımız için de yukarda açmaya çalıştığımız şuurumuz körleşiyor.

Oysa ki gökten inen yağmurun bedenın ihtiyaç duyduğu rızıklara vesile olmasına benzer şekilde insan doğmak ile insan kalmak arasındaki o incecik çizginin yol haritasını sunan arştan inen vahiy de ruhun gıdasıdır.

Ruhumuza gerekli gıdayı veremediğimiz için sadece gözümüzün ve karnımızın açlığını dert edinerek sahip olduklarımız arttıkça asıl rızık vereni unutup O’na sığınmak yerine salt birer imtihan olan rızıkımıza güvenip dayanıyoruz. Batıl bir tutku olan mülk arzusunun Allah ile aramıza girdiğini, bize verilen en büyük rızkın yaşamın ta kendisi olduğunu atladiğimiz için de çevremizdeki sayısız “var”lar yerine sayılı olan “yok”ları görüyor; rızktan yana asıl mahrumiyetimizin birkaç “yok”u görürken mevcut “var”ı görememek olduğunu fark edemiyoruz.

Helal rızkın hesabını, haram olanın azabını vaad edenin şükür sahibine de nankörlük edene de ayırım yapmaksızın rızkını verdiğini atlayarak rızık denince sadece “su” ve

“iaşeyi” hatırlıyor; akledabilen bir kalple asıl gözetilmesi gereken rızkın hayatı okuyabilmek ve tüm yaratılmışı karşı sevgi ve merhametle donanmak olduğunu; ruhun rızkının ise “sahip olmaktan” değil şahit olmaktan geçtiğini unutuyoruz.

Tam da bu noktada **diyebilirim ki** insan için asıl bela ve musibet; mülkçe zengin olmak değil, emanet şuurunu yitirmektir. Zira helal ve temiz yollarla kazanılan, hayırda harcanan, bölüşülen, emanetçisini şımartmayan, yani kalbe değil keseye girip çıkan mülkün şuur ile bir derdi olamaz.

Öyle ya Harun Nebi’ye öykünerek yola çıkan niceleri Karun gibi yoldan çıkmamış, fani olduğu halde baki olanın yerine göz dikmemiş miydi?

**Peki girişteki nüktede andığım haliyle bizim buzağımız kim sizce?**

Seçip zikredeceğim her bir nimetin diğerlerine karşı edepsizlik olabileceği korkusuyla diyebilirim ki, bizim buzağımız; tek toplumu bölen, parçalayan, etnik; ideolojik söylemler ile kalbura çeviren zihin dünyamız; paylaşımcı temellerini sarsan mülk ve hegemonya aşkımız; mal ve mülke egemen olmak suretiyle, insanlığa hâkim olma egomuz; çokluk ile övünme şizofrenimizdir.

Evet, bu gerçekten hareketle gözümüzle değil kalbimizle bakmayı dileyerek asıl kıyamın şerri emreden nefislere tabi olan ve ölüce hissiz duran vicdan sahiplerini ayağa

kaldırmanın bilinci içinde; hakikatten nasipsiz ölü misal tenlerde mahpus ruhları tastamam ayağına kaldırmak için diyebiliriz ki; ilahi nimete talip olan herkes için servet ile şuur biri arttıkça diğ erinin mutlaka azalması gereken iki düşman gibi görünüyor.

**Hatırlıyorum** söyleşilerimden birinde gençlere benimle buluştukları için teşekkür edince şaşırılmışlardı “neden siz teşekkür ediyorsunuz, biz size yüzlerce kilometre yoldan geldiğiniz için teşekkür borçluyuz” diyerek. Ama ben onları farklı bir bakış açısına davet ederek asıl teşekkürü onların hakettiğini ikrar etmiş ve eklemişt im:

*Kulun kendisi de Allah'ın mülküdür, emanetçisi olduğu mal ve mülk de. Şu takdirde, Allah'ın mülkü olan kulun Allah'ın emaneti olan malından Allah için infak etmesi, Allah'a bir ikram değil, Allah'ın kula olan ikramıdır. İşin hakikati, yaptığı infak karşılığında kulun karşılık beklemeye bile hakkı yoktur. Zira infak edebilme liyakatinin bizzat kendisi Allah'ın o kula verdiği bir ödüldür. Eğer kulun infakına Allah bire sonsuz ödül veriyorsa; bu, o kul onu hak ettiğ inden değil, Allah'ın sonsuz ikram ve ihsan sahibi olmasındandır. Yanisi birine iyilik yaptığımızda ona iyilik yapma imkânı vermekle, aslında Allah'ın bize iyilik yaptığını anımsamamız gerekiyor. Bu yüzden teşekkür beklemek yerine tam tersine Allah'ın rızasına ulaşmamıza neden olduğu için bizim karşıya teşekkür borcumuz var. Zira bizim başkalarına verdiklerimiz aslında Allah'ın bize verdikleridir ve gerçekte infak eden Allah'tır, bizi de bu amaç için kullanmıştır.*

İşte bu bilinç içinde inşa edeni ve dileyip lütfedeni kalben unutmamak adına ikrar edebiliriz ki “**emanet**” idrakini yitirerek servetiyle şımaranlar, zaman içerisinde güçleriyle kibirlendikleri gibi nihayetinde kendilerini “**yıkılmaz**” addederek varlığın asıl sahibiyile bağlarını koparıyorlar. Belki dışarda olan veya görünen bir puta tapmıyorlar ama içlerindeki o görünmez ve sinsî putun, nefislerinin gönüllü kölesi oluyorlar. Mülkü mutlak surette kendisine ait gören nefis de varlığın asıl sahibine olan şükürü atladığı gibi bir gün tüm bu emanetler için O’na hesap vereceğini unutuyor. Kendilerine verilenlerin çokluğunu Allah katında kıymetli oldukları (!) vehmine bağlayan inançlı ve helal amel sahibi ama şuurdan ve kulluk edebinden yana idrak yetimlerini eminim sizler de çevrenizde çokça görüyorsunuzdur.

Ez cümle, iş ve duruşlarımızın niyet ile uygunluğuna azami dikkat göstermemiz gereken hassas bir zaman dilimini yaşıyoruz. Zira yeryüzünde neyi, niçin, nasıl yaptığını bilmeyen ve niyet ettiği şeylere uygun adımlar atmayan bir akıl gökyüzüne kanat çırparken de yalpalamaya mahkûmdur. Bu yüzden Hakk’a bakan yüzümüzde hal ve ahvalimizle şükür, halka bakan yüzümüzde ise teşekkür olmalıdır.

İlahî kelâm “**nezir**” sıfatıyla muhataplarını tehlikelere karşı uyarırken nelerden kaçınması gerektiğini de anlatıyor ve “**beşir**” oluşuyla müjdelerken yönelinmesi gereken hedef olan “hiç”lik makamını da vazediyor. Bu yüzden ki Muhammedi nefesin esası “**adam kazanmak**” değil,

“ademlikten adamlığa” çıkılan bu yolda ademe adam olması için hakkı göstermektir.

Tam da bu noktada yazının başında andığım ve Adem’e olan kini nedeniyle onu ve neslini yoldan çıkarmaya çalışan İblis, aslında yoldan çıkış gerekçelerini aynıyla ve hatta fazlasıyla insanlara da yüklemeye çalışıyor.

**Öyleyse;** âlimiyle, cahiliyle, zalimiyle şu koskoca toplum bize Rabbimizin emaneti olduğu için yaşanmışlıklarımızı zemheri karanlığımıza ışık yaparak, aldanmışlıklarımızı kaderin ve kalemin sahibine teslim edip affetmenin azizliğine sığınarak, adanmışlıklarımızı şiar edinerek nankörlük, vefasızlık veya umursamazlıkla mukabele görsek dahi tek bir ferдин ruhunda yaratacağımız inkişafın tüm insanlığa hayat verebilme mesabesinde olduğunun farkındalığıyla hareket etmeliyiz. Çünkü insanlığın tekâmül serüvenine sunacağımız her katkı, bir onur ve şeref madalyası gibi göğsümüzde dalgalanacaktır. Zira Allah’ın isim ve sıfatlarını kendisinde kâmilen beyan eden insanoğlunun hâkimiyeti, Allah dışında güç, kudret ve benlik kabul edilmezse Allah’ın hâkimiyeti demektir.

Bitirirken gönlümüzden taşıp semayı titreten sessiz çığlıklarla “**Ya Rab!**” diyelim;

*Sevgiye ihtiyacımızın had safhaya vardığı bu demlerde biliyoruz ki; Sen’den başka sevenimiz yok, Sen’den başka bizi düşünen, bize karşılıksız değer veren, bizi koruyup gözetken yok. Dünyaya yaslandık, tutundukça çokça düştük. Kula Yaslandık, yapayalnız*

*kaldık karanlık gecelerde. Hüznümüzü görmedi, bilmedi, duymadı, umursamadı sevgiye boşduklarımız. Kör bir kuyuydu sanki, o sevgiyi sebil ettiğimiz yürekler, sevgimizi yutup tüketenler. Oysa gerçek sevgi Sen'sin. Karşılıksız seven Sen. Aşkın bendesiyiz Ya Vedud! Bizi Sevgi'siz, Hami'siz, Sen'siz Koyma!*